

Når det hele starter for tidligt... ... og man er for ung til at passe på sig selv

AF KARINA LUISE ANDERSEN

Sara Bovin er vært på det legendariske radioprogram TVÆRS på P3, hvor unge igennem flere årtier har kunnet tale med en lyttende og forstående voksen om deres problemer. I mange år var Tine Bryld den voksne vært, som de unge følte sig trygge ved at tale med. Nu er det Sara. Og hun føler en stor omsorg for de unge, ikke mindst fordi hun selv har oplevet alt for meget alt for tidligt i sit liv.

Foto: Martin Fält/DR

Da Sara Bovin var halvandet år gammel, truede hendes far hendes mor med at smide Sara ud ad vinduet. Moderen havde lige forladt faderen på det her tidspunkt, og på den konkrete dag havde hun været på arbejde og kom derfor forbi for at hente Sara, som var blevet passet af sin far. Men faderen er helt ude af den, og han ender med at bortføre Sara i et par dage. Sådan nogle episoder har der været en del af i Saras barndom. For Saras far drak for meget. Han startede ud med at ryge heroin allerede som 12-årig. Senere gik han over til alkohol, som han kom til at kæmpe med i mange år herefter.

"Det har jo påvirket mig utrolig meget, og det tager jo nok lidt tid, før man finder ud af, hvor meget det har påvirket én. Men der har været utroligt mange traumatiske oplevelser forbundet med min far i min barndom," fortæller Sara og fortsætter:

"Jeg husker f.eks. sådan noget med at blive taget med på værtshus i stedet for at tage ud og købe nye skjorter. Der har i det hele taget været en masse skuffelser og en masse utrygheder og en masse uro. Man skulle hele tiden være "på vagt" og forsøge at regne situationen ud. Jeg følte faktisk ikke, at jeg kendte ham. For mig var han

sådan én, der gjorde ting, man ikke måtte. Han gik over for rød lys, og han kunne finde på at tage et stykke frugt, hvis man gik forbi en frugthandler, og så bare give mig det. Og det er sådan nogle situationer, jeg bare kan huske som værende mega voldsomme, for det er jo tyveri, og i et barns verden er det jo enormt skræmmende, når voksne ikke overholder almindelige regler.”

Sara fortæller også, at hun kunne opleve at vågne midt om natten som barn med mellemørebetændelse og ikke kunne få hjælp af sin far, fordi han var for fuld. En anden gang var hun på ferie med ham i Grækenland, og der tog han hende med på diskotek en aften, selv om hun kun var 9 år. Andre nætter under ferien lod han hende ligge alene i teltet på campingpladsen, mens han selv gik på druk. De nåede heller ikke flyet hjem til Danmark, fordi han var fuld. Da de er kommet hjem fra Grækenland, ringer en fremmed mand en dag til Sara og fortæller hende, at hendes far har skudt sig selv og er død. Sara bryder sammen i gråd og fortvivlelse, og først efter flere timer finder Sara og resten af familien ud af, at det er én af faderens venner, der har villet hævne sig på ham efter en konflikt og derfor har ringet og løjet for Sara.

Det ender ikke altid lykkeligt...

Sara kan også huske gode stunder med sin far i de perioder, hvor han også selv oplever lidt stabilitet i sit liv, f.eks. når han var i et godt parforhold eller i perioder, hvor han er stoppet med at drikke. Der oplevede hun en far, som gerne ville hende, og som hun var glad og tryk ved at være sammen med.

Men de mange voldsomme oplevelser lægger en skygge over hendes barndom, og det hele kulminerer med en tur til Sverige, da Sara er 9 år gammel. Saras far er oprindeligt svensker og er på det tidspunkt flyttet tilbage til Sverige for at prøve at holde op med at drikke. Hans danske kæreste følges på den ti timers togtur med Sara op gennem Sverige. Men kæresten har også et problematisk forhold til alkohol, og på turen op til Saras far, når hun at blive meget fuld, fortæller Sara:

”Så ankommer vi til sidst til denne her lille station i Sverige, der hedder Dälsby, som ligger rigtig langt væk, og der står min far så og tager imod os. Men han bliver selvfølgelig enormt ked af at se, at hans kæreste kommer ”stangbacardi” ud af toget, når de ligesom havde lavet en aftale om, at de ikke skulle drikke på denne her tur. Og det blev ligesom startskuddet til sådan en katten-efter-musen-ferie. Hvor de drikker sig hammerstive og er oppe at slås og alt muligt.”

Ferien ender i kaos og gråd, og Sara oplever blandt andet sin far slås med sin kæreste og senere selv få tæsk af en anden

mand. Faderens kæreste stikker af og tager Sara med sig hen til et kollektiv, hvor kæresten viser sig at have et forhold til en anden mand. Sara søger på et tidspunkt under ferien hjælp hos en arabisk familie, der bor i nærheden, og de forsøger at hjælpe hende med at ringe til hendes mor i Danmark, men de har kun en svensk telefonbog. Da Sara endelig kommer tilbage til Danmark til sin mor efter ti dages ophold i Sverige, varer det flere år, inden hun ser sin far igen.

Hjertet banker for unge

Som voksen får Sara kontakt til sin far igen, og de forsøger at opbygge en relation. Ikke mindst også som morfar til Saras datter. For som Sara siger, så kan man tilgive sin far for meget, hvis bare han er en god bedstefar for éns børn. Men i dag ser Sara ikke sin far. Det er faderens valg, blandt andet på grund af et enkelt skænderi med Saras mor, som faderen forbinder med Sara. Og det gør meget ondt på Sara, at faderen har taget det valg. At han byder hende det efter alt det andet, han også har budt hende gennem årene. Men hun har valgt at give slip på sin far og ikke kæmpe mere for at have en relation til ham.

”... jeg ville ønske, at jeg kunne tage tilbage i tiden og måske vente med at drikke,”

Sara er i dag 33 år og arbejder som radiovært på programmet TVÆRS. Her taler og skriver hun med mange forskellige unge, ikke kun i æteren på programmet, men også i den facebookgruppe, som TVÆRS har. Ligesom i de mange år, hvor Tine Bryld var vært på programmet, har unge mange forskellige problemer, som Sara ønsker at kunne være med til at lette for dem. Hun føler sig forbundet til unge på en helt særlig måde, måske også især fordi hendes egen barndom og ungdom var så tumultarisk.

"Jeg har været i gang med at tage en psykoterapeutuddannelse de seneste fire år og har arbejdet med mig selv på den måde. Jeg føler, at jeg kan få vendt alle de dårlige oplevelser og bruge det til en ressource, og at jeg kan møde mennesker fra alle samfundslag i øjenhøjde. Jeg kan virkelig godt sætte mig ind i mennesker, der har været igennem nogle svære ting. Der kan jeg jo bruge alt det voldsomme, jeg selv har været igennem, som en ressource," siger Sara.

Hun føler også, at hun kan give nogle ting videre til de unge, så de måske ikke behøver at skabe sig mange af de samme dårlige erfaringer, som hun selv har gjort. Blandt andet på grund af sin opvækst og den tid, hun voksede op i, startede Sara nemlig med alkohol meget tidligt:

"For mig har de dårlige erfaringer tit været alkohol kombineret med seksualitet. Da jeg var 13 år gammel, havde jeg drukket mig rigtig, rigtig fuld i noget Lambrusco sammen med tre veninder, og det endte med, at vi blev spærret inde i en kiosk og udsat for seksuelt overgreb. Og der kan man sige, at når man starter tidligt og i virkeligheden er lidt for ung til at kunne passe på sig selv, så kan det gå galt. Det er jo et meget skræmmende eksempel. Det er jo ikke alle, der bliver udsat for den slags, men det er i hvert fald en ting, hvor - når jeg tænker tilbage - jeg ville ønske, at jeg kunne tage tilbage i tiden og måske vente med at drikke," fortæller Sara og fortsætter:

"Når man begynder at drikke, så føler man sig jo voksen. Det er ligesom et signal ud til verden om: "Hey, tag mig seriøst, jeg er et voksent menneske nu, der drikker alkohol og ryger cigaretter", hvis man gør det. Og det er jo lidt misforstået, fordi det er jo ikke det, der gør, at man er voksen. Og for mig var det måske den der forvirring med, at man føler, man er blevet hurtigt voksen på grund det, jeg har oplevet, men nej, det er jeg sådan set ikke. Jeg har bare ikke fået lov til at være barn og ung."

TVÆRS

De unge, som Sara taler med gennem TVÆRS, har mange af de samme problemer, som unge altid har haft, fordi der er nogle alment menneskelige problematikker, som ikke forandrer sig, selv om vi lever i år 2018 fortæller Sara. Men hun føler alligevel, at der er sket så utrolig meget de senere år, blandt andet forandringer i, hvordan vi kommunikerer sammen, og at vi har fået smartphones. Men også noget andet har ændret sig, mener Sara:

"Det har jo påvirket mig utrolig meget, og det tager jo nok lidt tid, før man finder ud af, hvor meget det har påvirket én. Men der har været utroligt mange traumatiske oplevelser forbundet med min far i min barndom,"

"Det her med at vokse op med så meget kaos i mit barndomshjem har jo også gjort, at min skoletid var sådan lidt kaotisk. Jeg var svagt ordblind, og jeg blev ikke erklæret egnet til at gå i gymnasiet efter 10. klasse, hvilket var en stor sorg, fordi jeg i mange år følte mig enormt dum, og hvad skulle der blive af mig, fordi jeg kunne jo ikke noget. Men det viste sig at være en fantastisk mulighed for, at jeg bare kunne gå min egen vej. Efter 10. klasse kom jeg på en produktionsskole, hvor jeg lavede radio. Og ét af mine første interviews var faktisk med Tine Bryld, fordi hun var mit store idol. Herefter kom jeg på Danmarks Radio på "Talentværkstedet", og derfra fik jeg dispensation til at komme ind på en videregående uddannelse som medie- og tv-tilrettelægger, fordi jeg havde erhvervs erfaring. Det endte med, at jeg fik en bachelor, selv om jeg ikke har taget en gymnasial uddannelse. Så på én eller anden måde har jeg fået lov til at komme igennem nogle systemer trods alt, selv om jeg ikke har været en "12-tals-pige". Og det fornemmer jeg på én eller anden måde, at det er fandme svært at kunne gøre i dag!"

Sara tror, at én af unges største udfordringer i dag netop er, at de føler, at de skal kunne passe ind i "systemet" og i præstations-samfundet. Hun føler, at der er en stærk taber- eller vinderkultur, som alle mennesker – unge og ældre - er drevet af eller ligefrem bliver syge af.

Hvis hun selv havde været ung i dag, så tror hun faktisk ikke, hun var nået så langt, som hun er nu, fordi hun ikke havde haft de samme muligheder for at skabe sin egen vej.

Men hun håber samtidig, at hun kan være med til at vise unge i dag, at der kan findes en lys fremtid, også for dem, der ikke føler, at de kan præstere godt nok til samfundets krav.

" TVÆRS er et fællesskab og et rum, hvor vi kan være sammen om det, der er svært, og hvor alle tanker og følelser og oplevelser er tilladt" – Sara Bovin

TVÆRS høres på P3 mandage kl. 6.00 og som podcast på dr.dk/p3/tvaers.

Du kan i facebookgruppen 'Tværs - Du er ikke alene' være i dialog med Sara Bovin og andre unge, ligesom man lidt mere privat kan skrive til tvaers@dr.dk.

Læs mere om 'Tværs' på dr.dk/tvaers.